روزنامه شرق

سال سوم ■ شماره ۸۲۳ ■ سه شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۸۵ ■ ۶ رجب ۱۴۲۷ ■ ۱ آگوست ۲۰۰۶

۳۲ صفحه ■ به همراه ۱۶ صفحه نیازمندی های شرق ویژه استان های تهران، قزوین و قم ■ ۱۵۰ تومان

مقامات قضایی تایید کردند

اکبر محمدی درگذشت

«اکبر محمدی» در زندان اوین درگذشت. جمال کریمی راد سخنگوی قوه قضائیه با اعلام این خبر، علت فوت او را نامشخص و در حال بررسی عنوان کرد، اما خبر منابع نزدیک به محمدی حاکی از آن است که این فعال دانشجویی از سوم مردادماه جاری دست به اعتصاب غذا زد و از دو روز قبل از مرگش، اعتصاب او وارد مرحله «خشک» شده بود. «سهراب سلیمانی» مدیرکل زندان های استان تهران در این باره به ایسنا توضیح می دهد. . .

صفحه ۲

طرح پردردسر

گفت وگو با سران احزاب درباره تجمیع انتخابات

موضوع همزمان برگزار کردن انتخابات خبرگان و شوراها از چند ماه پیش در میان نمایندگان مجلس مطرح بود. در آن زمان گفته می شد پشت سر این طرح محمدرضا باهنر نماینده کارکشته ای که نفوذ او در میان محافظه کاران غیرقابل انکار است، قرار دارد. طرحی که طیف گسترده ای از اصلاح طلبان گرفته تا برخی از گروه های محافظه کار مخالفان آن را تشکیل می دادند. البته عدم تلاش جدی برای پاسخگویی به این مخالفت ها از سوی موافقان این تصور را دامن زد که. . .

صفحه ۱۴

در همایش همبستگی اصلاح طلبان با مردم لبنان پیشنهاد شد

شکایت از رژیم اسرائیل به شورای حقوق بشر

عکس: عباس کوثری، شرق

گروه سیاسی، محمدجواد روح: حسینیه دیرپای ارشاد تهران دیشب بار دیگر میزبان فعالان سیاسی و استادان دانشگاه و روحانیونی بود که ذیل گفتمان روشنفکری دینی تعریف می شوند. چهره های چون عبدالله نوری، محسن کدیور، سید هادی خامنه ای، احمد مسجدجامعی، حبیب الله پیمان، محمد بسته نگار در جمع مستمعانی بودند که به این گردهمایی آمده بودند. گردهمایی آنان این بار، نه در اعتراض به اقدامی داخلی و نه در حمایت از حرکتی در مسیر اصلاحات، نه حتی یادبود کسی بود: نه مهدی بازرگان، نه یدالله سحابی، نه محمد مصدق و نه محمود طالقانی. دلیل این گردهمایی از اتفاق همان شعاری بود که از سوی تریبون های رسمی نیز فریاد زده می شود: «حمایت از مقاومت حزب الله لبنان و محکومیت حملات اسرائیل». با این حال، مبنا و محور تحلیل ها و سخنرانی های حاضران در این همایش، عیناً همان نبود که در تریبون ها و رسانه های رسمی فریاد می شود. مبنای این اعتراض نقض حقوق بشر بود و محور تحلیل ها، بذر نفرتی که اسرائیل با حمایت آمریکا و سکوت کشورهای عربی در منطقه می کارد و جز تنش و خشونت محصولی برنمی آرد. محصولاتی که آفت دموکراسی هستند و این کاشت و برداشت همان بود که بسیاری از سخنرانان بر آن طعنه زدند و در نهایت «ماشاءالله شمس الواعظین» مجری مراسم در مقام جمع بندی کل مراسم آن را گفت: «به نام استقرار دموکراسی، به ارزش های واحد بشری حمله می شود.» یکی از نکات همایش دیشب که با برنامه ریزی نهادهای مدنی از جمله کانون صلح جویان برگزار شده بود، مخالفت آشکار صلح طلبان و روشنفکران ایران با طرح «خاورمیانه بزرگ» بود. طرحی که «فریده فرهی» از سخنرانان مراسم که استاد دانشگاه هاوایی آمریکا است، جنگ لبنان را در چارچوب آن و ادامه ای بر جنگ عراق تحلیل کرد. سخنرانان مراسم معتقد بودند که رویکرد آمریکایی در طرح خاورمیانه بزرگ نه دموکراسی محور که بر مبنای منافع منطقه ای خود است که اگر آمریکا دموکراسی می خواست در برابر نقض گسترده حقوق بشردوستانه از سوی اسرائیل در جنگ لبنان سکوت نمی کرد. اقدامی مخالف کنوانسیون های بین المللی که «الهه کولایی» و «عمادالدین باقی» در سخنان خود آن را برشمردند. مبنای حقوق بشری تحلیل ها درباره جنگ لبنان مسئله ای بود که «محمدجواد اکبرین» روحانی تازه از لبنان بازگشته هم بر آن تاکید داشت. اکبرین که خود صحنه های رقت بار روزهای نخست جنگ و از بین رفتن زیرساخت ها و مردمان لبنان را به چشم دیده و با خانواده و به سختی از بیروت به تهران بازگشته، معتقد بود که نگاه سیاسی- ایدئولوژیک به جنگ اخیر بدون آگاهی از واقعیت های یک سال اخیر لبنان و مسائل موجود بین حزب الله، اسرائیل و سایر نیروهای تاثیرگذار در این کشور چاره ساز نیست. او مخاطبان خویش را به یاد آورد که جسد کودکی عروسک به دست از زیر آوار بیرون کشیده می شد و همزمان بیانیه ها از دو سوی نبرد به سر مردمان حاضر در صحنه می ریخت که هر یک برای آن دیگر، رجز می خواند. اکبرین بر این مبنا از صلح طلبان ایران خواست تنها به محکوم کردن «توحش اسرائیلی ها» اکتفا کنند و نگاهی حقوق بشری به موضوع داشته باشند و نه تحلیلی سیاسی و تک محوری تحت هر عنوان و هر اسم.

■ سفیر فلسطین: اعراب به مقاومت بپیوندند

آغازگر همایش دیروز سفیر فلسطین در تهران بود. «صلاح زواوی» که صبح دیروز و ساعاتی قبل از مراسم، ساعاتی میزبان دبیرکل نهضت آزادی بود و با او درباره تازه ترین حوادث منطقه سخن گفته بود، در ابتدای سخنش از توجه روشنفکران ایرانی به مسائل فلسطین و لبنان تشکر کرد.

زواوی گفت: «مسئله فلسطین و تحولات اخیر در لبنان مسئله جدیدی نیست و همچنین انتهای داستان درگیری میان ما و رژیم صهیونیستی نخواهد بود.» او سپس به تشریح زمینه های بحران لبنان پرداخت و از روی کار آمدن دولت حماس در فلسطین شروع کرد: «از زمانی که گزینش دموکراتیک ملت فلسطین بر انتخاب جنبش حماس به عنوان حکومت برای این ملت قرار گرفت، حکومت منتخب و ملت و سازمان های آن در معرض محاصره قرار گرفتند. هنگامی که دلاوران مقاومت یک سرباز صهیونیست را در نوار غزه اسیر کردند و خواستار آزادی هزار اسیر از ۱۰ هزار اسیر ما شدند، دشمن صهیونیستی شروع به ویران کردن نوار غزه کرد و پل ها و بعضی از وزارتخانه ها را ویران کرد. جلوی رسیدن دارو و غذا به شهروندان را گرفت و دست به کشتارهای دسته جمعی زد و به بهانه آزاد کردن اسیر صهیونیست و ممانعت از رسیدن موشک های فلسطینی به شهرک ها، کودکان و زنان و سالخورده ها را کشت.»

وی با اشاره به مقاومت حزب الله لبنان در برابر اسرائیل گفت: «برادران ما در عملیاتی دلاورانه در مقابل دشمن صهیونیستی ایستادند؛ به طوری که زبده ترین سربازان و افسران دشمن صهیونیستی پس از گذشت سه هفته از تجاوزات سبعانه خود به خاک لبنان نتوانستند به پیشروی در خاک لبنان مجاهد دست یازند و در برابر دلاورمردان مقاومت شکست خورده، ناگزیر از عقب نشینی شدند. موشک های مردان مقاومت حزب الله، شهرها و روستاهای تاریخی فلسطین را بار دیگر در یادها زنده کردند و دشمن صهیونیستی اکنون همان ستمی را می کشد که خود زمانی به فلسطین کشانده بود.»

وی با بیان اینکه «دلاوران حزب الله بار دیگر طعم پیروزی را به ما چشاندند و رایحه میهن از دست رفته را در مشام ما زنده کردند» ادامه داد: «ملت بزرگ لبنان که فلسطین و انقلاب و ملت آن را پذیرا شد، بار دیگر جوانان و امنیت و آینده نسل های خود و سراسر ملت خود را در راه آزادی انسان عرب و مسلمان و کرامت این منطقه صرف کرد.» زواوی خطاب به جهان عرب و اسلامی گفت: «از آنها می خواهم به قافله مجد و عظمت قافله مجاهدان و شهدا بپیوندند و از این دشمن و هم پیمانان آن که رژیمی بیگانه در سرزمین مقدس ما برپا کردند و ملت ما را از سرزمین خود برکندند رو بگردانند.»

■ کولایی: اسرائیل موازین بین الملل را لگدمال کرد

«الهه کولایی» معاون دبیرکل جبهه مشارکت و استاد روابط بین الملل دانشگاه تهران سخنران بعدی مراسم بود که از منظر حقوق بین الملل و به ویژه حقوق بشردوستانه به جنگ لبنان نگریست: «در شرایطی که همه کشورهای جهان، نظام بین الملل حقوق بشر را به عنوان یکی از دغدغه ها و چالش های خود عنوان می کنند و کشورهای غربی رعایت حقوق بشر را مبنای شناسایی کشورها قرار داده اند، شاهد به کارگیری استانداردهای دوگانه توسط همین نظام های بین المللی در لبنان و فلسطین هستیم. اکنون ابتدایی ترین حقوق مردم لبنان و فلسطین در این سرزمین آشکارا نادیده گرفته شده و مورد نقض قرار گرفته است؛ بدون اینکه مسئولین حفاظت از اجرای این موازین، منشاء تاثیری در این خصوص داشته باشند.»

کولایی با بیان اینکه در جهانی که در آن زندگی می کنیم حقوق بشر به ابزاری تبلیغاتی و گزینشی تبدیل شده است، اظهار داشت: «زنان و مردان و کودکان فلسطینی این امر را در لابه لای توپ و تانک های اسرائیل به خوبی مشاهده می کنند.» این استاد دانشگاه تاکید کرد: «لگدمال شدن کرامات انسان ها با تکامل حقوق بشردوستانه بین المللی در پایان قرن بیستم در تضاد است و این امیدواری را برای مردم جهان از بین می برد که اجرای موازین بین المللی ابزاری باشد برای جلوگیری از تعرض به بشریت و مجازات جنایتکاران به حقوق بشر.»

ادامه در صفحه آخر

تیتر دوم

واکنش ایران به قطعنامه شورای امنیت

گروه سیاسی: شورای امنیت سازمان ملل متحد سرانجام روز گذشته قطعنامه پیشنهادی گروه ۱+۵ در مورد پرونده هسته ای ایران را تصویب کرد. بر اساس این قطعنامه، روز نهم شهریور ماه (یک ماه دیگر) به عنوان پایان مهلت ایران برای تعلیق همه مراحل غنی سازی اورانیوم تعیین شده است و در صورتی که ایران توقف فعالیت های غنی سازی اورانیوم را نپذیرد، با تصمیم شورای امنیت بر اساس بند ۴۱ فصل ۷ منشور سازمان ملل با تحریم های اقتصادی روبه رو خواهد شد. اعضای گروه ۱+۵ شامل پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد (آمریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس) به همراه آلمان چند روز قبل متن پیش نویس این قطعنامه را برای بررسی به شورای امنیت ارائه کرده بودند تا سران ۱۵ کشور عضو این شورا درباره آن تصمیم گیری کنند. سرانجام دیروز ۱۴ عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد به این قطعنامه رای مثبت دادند و تنها کشور قطر رای مخالف داد. البته به گزارش مهر به نقل از شبکه خبری العربیه متن این قطعنامه به درخواست روسیه و چین با کمی تعدیل در برخی مفاد آن در مورد ایران به تصویب رسیده است، چرا که قطعنامه پیشنهادی اولیه خواستار اعمال سریع تحریم اقتصادی ایران شده بود. از سوی دیگر پیش از تصویب این قطعنامه مقامات ایرانی هشدار داده بودند که چنانچه شورای امنیت قطعنامه ای را علیه ایران صادر کند، مجموعه پیشنهادهای اروپا معروف به «بسته پیشنهادی» را از دستور کار خارج خواهند کرد. حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت خارجه دو روز پیش نیز در جلسه هفتگی اش با خبرنگاران نسبت به تصویب قطعنامه سازمان ملل علیه ایران هشدار داده بود. اما او تنها مقام ایرانی نبود که در این زمینه به غرب و اروپا هشدار داده است. مقامات ایران بارها اعلام کرده اند که در صورت تصویب چنین قطعنامه ای ایران در سیاست هایش تجدیدنظر خواهد کرد و حتی به گفته یکی از نمایندگان مجلس ممکن است از ان پی تی یا معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای خارج شود. با این حال ظهر روز گذشته ۱۴ عضو شورای امنیت سازمان ملل بر سر تصویب قطعنامه ۱۶۹۶ در مورد ایران به توافق نهایی رسیدند و تنها یک عضو آن که کشوری عربی است با تصویب آن مخالفت کرد و ایران ملزم شده است تا تاریخ ۹ شهریورماه تمامی فعالیت های هسته ای اش را متوقف کند. اعلام اینکه ایران به بسته پیشنهادی اروپا تا روز ۳۱ مردادماه پاسخ می دهد و مذاکرات بی حاصل خاویر سولانا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی که اخیراً در مورد بروکسل درخصوص ابهامات پیشنهادات کشورهای گروه ۱+۵ برگزار شد، شاید از دلایل تصویب قطعنامه دیروز سازمان ملل در مورد ایران باشد. هر چند که حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت خارجه روز یکشنبه به آنها توصیه کرده بود که تا آخر مرداد زمانی طولانی باقی نمانده است و صبر کنند. او البته این هشدار را نیز داده بود که در صورت تصویب قطعنامه ضدایرانی به دلیل شرایط بحرانی منطقه خاورمیانه اوضاع منطقه بحرانی تر خواهد شد. در همین حال به گزارش مهر به دنبال تصویب این قطعنامه در شورای امنیت، نماینده چین در سازمان ملل از ایران خواست که خویشتنداری کرده و از اقدامات تحریک آمیز پرهیز کند. خبرگزاری رویترز نیز روز گذشته سر فصل های مهم متن قطعنامه تصویبی در شورای امنیت را منتشر کرد.

به گزارش مهر در این سرفصل ها چنین آمده است.

۱- این بیانیه ضمن تاکید بر حق کشورهای عضو برای توسعه تحقیق، تولید و استفاده از انرژی هسته ای با اهداف صلح آمیز و بدون تبعیض براساس بندهای یک و ۲ معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای موسوم به ان پی تی، از ایران درخواست می کند تا تمام فعالیت های غنی سازی خود را ازجمله فعالیت های تحقیق و توسعه به حال تعلیق درآورد و این اقدام ایران از سوی آژانس بین المللی انرژی اتمی راستی آزمایی شود.

۲- این بیانیه از محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی می خواهد تا ۳۱ آگوست (۹ شهریور) گزارشی را از وضعیت فعالیت های ایران ارائه کند که آیا ایران فعالیت های هسته ای خود را تعلیق کرده است یا خیر و همینطور آیا ایران گام های مورد درخواست ۲۵ عضو شورای حکام را برداشته است یا خیر.

ادامه در صفحه آخر

سرمقاله

نفت در دیگ همیشه جوشان جهان

سعید لیلاز

تصویب قطعنامه شورای امنیت مبنی بر الزام جمهوری اسلامی ایران به تعلیق غنی سازی هسته ای تا پایان ماه جاری میلادی در کنار بحران جاری خاورمیانه و شرایط استثنایی جنوب لبنان، منطقه خاورمیانه را به مصداق عینی توصیفی بدل می کند که هنری کیسینجر سیاستمدار آمریکایی سال ها پیش، از این منطقه به دست داده بود: «دیگ همیشه جوشان جهان».

هم در تهاجم اسرائیل به جنوب لبنان و به خرج دادن سبعیتی که همگان - حتی غربی ها - از شدت آن درشگفت اند، و هم در تصویب قطعنامه دیشب در مورد جمهوری اسلامی ایران، انگشت اتهام به سمت ایالات متحده و متحد همیشگی آن یعنی رژیم صهیونیستی است. در حالی که از ابتدا هم تاثیر هر دوی این تحولات بر اقتصاد خاورمیانه و جهان به مثابه انبار نفت و انرژی دنیا و افزایش هرچه بیشتر قیمت نفت پیدا بود، این نتیجه گیری شگفت نخواهد بود اگر گفته شود که به هر حال مجموعه غرب و به ویژه ایالات متحده، در مجموع با مسئله نفت و احتمال افزایش قیمت آن تا ۱۰۰ دلار در هر بشکه بر اثر تحولات جاری و آتی خاورمیانه کنار آمده و خود را با آن منطبق کرده است. این احتمال، با آنچه تاکنون دست کم در کشور ما از مواضع جهان صنعتی در قبال قیمت جهانی نفت خام و آسیب پذیری ایالات متحده، اروپا و ژاپن در برابر کمبود احتمالی منابع انرژی، برداشت می شد، مغایرت دارد.

در حالی که تصویب قطعنامه در مورد ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد از چند هفته پیش حتمی بود و همگان آثار این قطعنامه بر افزایش شدید قیمت نفت را پیش بینی می کردند، آنگاه قاعدتاً تهاجم نظامی کمابیش بی سابقه ماشین جنگی اسرائیل به جنوب لبنان در شرایط بسیار حساس کنونی باید قابل جلوگیری و کاملاً به زیان منافع غرب می بود. افزایش قیمت جهانی نفت خام بر اثر افزایش بحران در خاورمیانه، بسیار بیش و پیش از آنکه به سود کشورهای نفتی این منطقه باشد، به سود روسیه- دوست هر دو طرف ماجرای اتمی- است و چنانکه شواهد نشان می دهد، گویی چندان به زیان غرب نیز نخواهد بود و نباید مورد محاسبه مسئولان جمهوری اسلامی ایران در مناقشه هسته ای قرار گیرد. کشورهای نفت خیز خاورمیانه حتی جمهوری اسلامی ایران، هم ذخایر ارزی خود را در غرب نگهداری می کنند و هم بیشتر مبادلات بازرگانی خود را یا با کشورهای غربی انجام می دهند و یا حداکثر مانند ایران، چین و روسیه را نیز به فهرست شرکای خود می افزایند که هر دو عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد هستند. بنابراین، حتی در مورد ایران نیز به مثابه صاحب بدترین عملکرد در میان کشورهای دارنده ذخایر ارزی حاصل از صادرات نفت خام، منابع ارزی اضافی با یک یا دو واسطه به کشورهای متروپل بازمی گردد و چندان برای این کشورها حساسیت برنمی انگیزد.

همین که در هشت سال گذشته قیمت جهانی نفت خام ۱۰ برابر شده اما همچنان به کوچک ترین نشانه ای از رکود بر اقتصاد جهان نینجامیده نشان دهنده آن است که اقتصاد جهان و به ویژه کشورهای صنعتی با افزایش بهره وری اقتصادی و اعمال مدیریتی دائماً بهتر بر انرژی، منظماً از میزان وابستگی خود به انرژی و نفت یا دست کم سهم آن در تولید ملی خود کاسته اند. هرچه قیمت نفت خام و سایر منابع انرژی بیشتر شود، این مدیریت نیز کاراتر و درصد وابستگی آن نیز کمتر خواهد بود. با وجود قیمت ۷۵ دلاری نفت خام و پیش بینی های ۱۰۰ دلار و بیشتر، رشد اقتصادی جهان امسال حدود ۵ درصد برآورد شد و پیش بینی سال ۲۰۰۷ میلادی نیز از تحقق همین رقم حکایت می کند.

بر مبنای رفتار واقعی کشورهای پیشرفته از جمله رفتار سیاسی ایالات متحده و متحدان اروپایی و اسرائیل در منطقه خاورمیانه در دو بحران جاری شرق و غرب این منطقه، چنین به نظر می رسد که زمان به زیان سلاح نفت و کارآمدی آن در مناقشات پیش رو برای دارندگان این سلاح پیش می رود. به هر حال سهم ایران در مصرف نفت جهان سه درصد و سهم نفت در تولید ناخالص جهان ۱/۵ درصد است. از آنجا که همواره در تحلیل موقعیت طرف های درگیر در مناقشه هسته ای ایران چه در تحلیل های داخلی و چه بین المللی به روی تحولات قیمت نفت و اثر تعیین کننده آن به سمت و سو و ژرفای این بحران حساب ویژه ای باز شده است، شاید بتوان از دو بحران جاری خاورمیانه به ضرورت بازنگری در جایگاه این عنصر در تحلیل های موجود رسید.

انتخاب اول
همه روزه همراه روزنامه در استان تهران (از کرج تا فیروزکوه) و استان های قم و قزوین
از روزنامه فروشی ها بخواهید

تکنوگاز تکنوکیت
Teknogas Teknokit
رجوع شود به صفحه ۵

همایش ایران
یک صد سال پس از مشروطیت
تجارب گذشته چشم انداز آینده
برگزار می شود
برنامه های جنبی:
۱- نمایشگاه کتاب ناشران بزرگ کشور در حوزه تاریخ و ادبیات با ۳۰ درصد تخفیف.
۲- نمایشگاه مطبوعات، اسناد و کتب مشروطه.
زمان: شنبه و یک شنبه ۱۴ و ۱۵ مرداد ۱۳۸۵ از ساعت ۸:۳۰ الی ۱۸:۳۰
مکان: مرکز همایش های بین المللی رایزن ساختمان دایره المعارف بزرگ اسلامی، نیاوران، کاشانک، اول جاده دارآباد
شرکت در همایش و بازدید از نمایشگاه ها برای عموم آزاد است.
دبیرخانه همایش

سازمان آگهی ها
روزنامه شرق
تلفن: ۲۲۰۵۷۰۹۰ نمابر: ۲۲۰۵۶۳۹۰

گاه شمار تاریخ صد ساله ایران
از ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ تا ۱۴ مرداد ۱۳۸۵
هفته آینده منتشر می شود